

Streszczenie

„ Grupy producentów rolnych jako forma prawna konsolidacji gospodarczej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej”

Przedmiotem pracy jest prawna forma konsolidacji gospodarczej producentów rolnych na przykładzie grup producentów rolnych. W dysertacji przedstawiono podstawy prawno-organizacyjne statusu i funkcjonowania grup w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

Celem pracy jest ocena rozwiązań normatywnych konsolidacji producentów rolnych, poprzedzona ukazaniem genezy i analizą ewolucji prawnych instrumentów regulujących organizację rynku rolnego i czynników wpływających na konsolidację producentów rolnych. Prowadzone badania służyły także ukazaniu prawnego modelu grup producentów rolnych dokonanego przez pryzmat jego skuteczności i adekwatności na współczesne wyzwania stawiane przed europejskim rolnictwem, takie jak zmiany klimatyczne, transformacja klimatyczno-energetyczna, procesy globalizacji, w tym zapewnienie konkurencyjności europejskiego rolnictwa na rynkach światowych. Cel ten został także zrealizowany poprzez przedstawienie głównych instrumentów prawnych, kształtujących grupy producentów rolnych. Jednocześnie wskazane zostały dysfunkcje poszczególnych mechanizmów, które zniechęcają do procesu konsolidacji. W poszczególnych rozdziałach pracy zostały przedstawione nie tylko instrumenty prawne służące ewolucji grup producentów rolnych, ale także te, który wpływają na wyhamowanie procesu ich tworzenia. W dysertacji zidentyfikowano możliwe zagrożenia dla rozwoju grup producentów rolnych i zaproponowano rozwiązania prawne niwelujących ewentualne negatywne skutki.

Praca służy podjęciu dyskursu naukowego dotyczącego poszukiwania najlepszych form konsolidacji gospodarczej w rolnictwie. Znalezienie właściwego modelu może przyczynić się do rozwoju rolnictwa i skutkować zwiększeniem jego dochodowości. Identyfikacja szans i zagrożeń wynikających z poszczególnych rozwiązań prawnych powinna także być oceniana przede wszystkim poprzez rozwiązania dostosowane do każdego państwa członkowskiego.

W wyniku niniejszych rozważań trzeba wyraźnie podkreślić, że istniejące instrumenty prawne zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim nie sprzyjają obecnie konsolidacji rolników. Konsolidacja rolników w formie grup producentów rolnych przeżywa dość poważny kryzys. Związane jest to nie tylko ze zmianami prawnymi, czy finansowymi w zakresie pomocy, ale przede wszystkim ze zmianami w rolnictwie i gospodarce. Profesjonalizacja zawodu rolnika, a przez to powstawanie średnich i dużych gospodarstw rolnych, które są w stanie same konkurować na rynku, powoli czyni z grup producentów rolnych dość

anachroniczny model konsolidacji. Jednocześnie badania pokazały, że wraz z rozwojem nowych sfer działalności rolniczej, jak chociażby wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł grupy producentów rolnych mogą tutaj stać się skutecznym mechanizmem. Wszędzie tam, gdzie rozwój pojedynczych gospodarstw nie jest na tyle silny, aby móc realnie negocjować z dużymi odbiorcami produkcji rolnej. Grupy producentów rolnych w przyszłości mogą być głównymi producentami energii odnawialnej w postaci biogazu i biometanu. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) jest w aktualnej sytuacji geopolitycznej, jednym z żywotnych interesów każdego państwa, dlatego też stworzenie ram prawnych umożliwiających odpowiednią konkurencję oraz konsolidację rolników produkujących energię z OZE jest dość pilnym zadaniem dla wykonania dla polskiego ustawodawcy